1. Praktika

2016/17 ikasturtea
Testu geografiko baten ikerketa sakona

1. Praktika. Egin beharrekoa:

klasean azken 3 ostiraletan (ir. 30, urr. 14 eta urr. 21) laukoteka landu dituzuen aspektuak idatziz aurkeztu, modu egoki eta argian, klasean egin ditugun zuzenketak erantsiz. Hau da:

→Testuaren 3 ideia nagusienak 3 esalditan sintetizatu

→Azpimarratutako 5 terminoak egoki definitu

→Markatutako 2 mapa/grafikoak interpretatu (<5 lerro)

→ bukaeran, Saio bakoitzaren Akta edo batzar-agiri laburra jaso (intzidentzien eta talde-lanaren funtzionamenduaren berri eman)

- Noizko? **Azaroak 3, osteguna baino lehen.**
- eGela bitartez igo (laukotearen kide bakar batek igoko du, zuek adostu)
- PDF fitxategi batean
- Gehienez 2 orrialde
- Taldekide guztien izen-abizenak dokumentuaren goi-eskuin aldean ipini
- Txukuna eta argia. Aurrerago aurkezten den errubrikaren arabera kalifikatuko da
- Notaren %10 → 1 ptu.

a) Ideia nagusiak

- Helburua testuaren klabeak ateratzea da.
- Fenomeno edo prozesuen mamia argitara atera.
- Sintesia eskatzen zen.
  - Gehigarria edo osagarria den informazioa, benetan funtsezkoa den informaziotik bereizteko gaitasuna erakustea.
  - Adibideak eta kasuistika partikularrak alde batera eta gakoak nabarmendu.

b) Definizioak

- Definizioa: **forma** + **edukia**
  - Terminoa argitzera zuzenduta, itzulinguruka ibili gabe.
  - Informazio argia, esanguratsua eta zuzena.

  →Helburua: hori zer den ez dakienak, zure definizioa irakurriz argi eta garbi ulertu beharko luke.

- Terminoaren esanahia nahiko zabala denean, artikuluaren testuingurura egokitu.
- Ez dago luzera finkorik; 3 bat lerro inguru.
  - >5-6 lerro: luzeegia!
- Sakonean ulertzen duzuela argi eta garbi antzeman behar da
- Terminoak euskaratu!

c) Grafika / Mapen interpretazioa

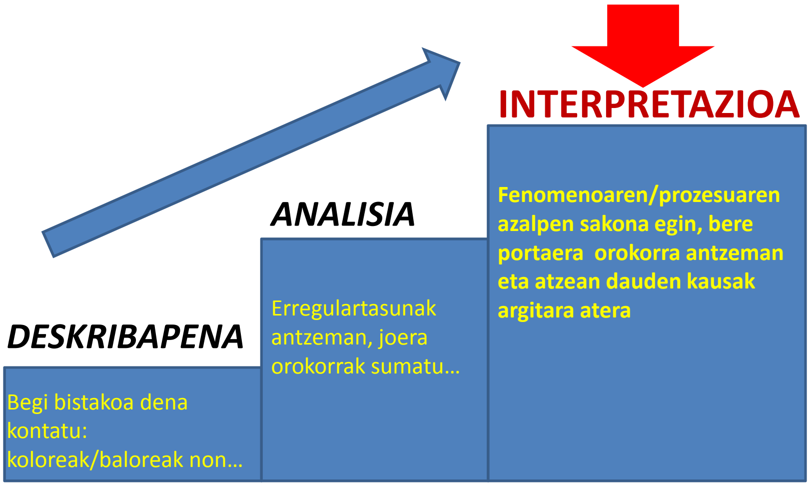

Zuzenketa egiteko errubrika

	Oso ondo (4-5)	Nahikoa (2-3)	Hobetu beharra (0-1)
Itxura, edizio formala, konposizioa	Estilo zuzentasuna: marjinak, letraren tamaina, letren arteko espazioa, puntuazioa, paragrafoen arteko tarteak… egokiak dira eta araututa daude. Dokumentuaren lehen inpresioa atsegina da.	Arau formal baten bat ez da homogeneoa testu osoan zehar. Detaile batzuk zaindu beharko lirateke.	Lan akademiko batek eskatzen dituen minimo formalak ez dira betetzen. Lehenengo begiradan ez da dokumentu atsegina.
Ortografia eta gramatika	Guztiz txukuna.	Akatsen bat ala beste.	Ortografia zein gramatika akats ugari (>3)
Idazkera, idatziaren argitasuna eta heldutasuna	Unibertsitate mailako diskurtso heldua da. Azalpenak argiak, sendoak eta koherenteak dira. Gaiaren hizkuntza eta terminologia aproposak erabiltzen dira. Lana zaindu da eta berrirakurketak egin dira testua hobetzeko.	Azalpenak egokiak dira, baina batzuetan sinpleegiak, diskurtsoari sendotasuna falta zaio. Hizkuntza zientifikoa ez da guztiz menperatzen. Adierazpena zaindu da, baina hobetu daiteke.	Maila akademiko urria islatzen du. Hizkuntza eta terminologia ez dira aproposak. Heldutasun eskaseko diskurtsoa. Lana “bukatutzat eman” eta gero berrirakurketak egin ez direla argi eta garbi antzematen da.
Testuaren ulermena eta sintesi ahalmena	Artikuluaren muina agerian jartzeko trebetasuna aurkezten du. Ideia nagusiak ondo identifikatu eta modu sintetikoan adierazteko gaitasuna erakusten du.	Garrantzitsua eta osagarria/bigarren mailakoa bereizteko zailtasuna. Ideia nagusiak adieraztean argitasun eskasa agertzen du edo nahasita adierazten ditu. Sintesi ahalmen eskasa.	Ideia nagusiak ez daki identifikatzen; anekdotak eta adibideak testuaren muinetik bereizten ez daki.
Kontzeptuen definizioa	Terminoa argitzera zuzendutako esaldiak, itzulinguruka ibili gabe; kontzeptuaren esanahia argi eta garbi adierazi du 3-5 lerrotan. Hitz hori zer den ez dakienak, definizioa irakurriz argi eta garbi ulertuko du. Forma eta edukiaren aldetik, definizio dotorea da. Terminoa euskaratua dago.	Esanahia argia da, edonork ulertzeko modukoa, baina forma edo edukiaren aldetik hobetu beharreko aspekturen bat agertzen du.	Definizio baten eskakizunak ez ditu betetzen, ez forma ez edukien aldetik. Termino hori zer den ez dakienak nekez ulertuko du kontzeptua definizio hori irakurriz. Artikuluan agertzen den testuingurura ez da egokitzen.
Irudi,grafiko, mapen interpretazioa	Irudikatutako aldagaiak identifikatzen ditu. Aldagaiek duten joera espaziala ulertzen du. Irudikatzen duen arazoa, egoera edota joerak antzematen ditu. Aldagai horrek beste batzuekin dituen loturak edo harremanak identifikatzen eta argitzen badaki. Fenomenoaren/prozesuaren azalpen sakona egiteko gaitasuna erakusten du, bai bere portaera orokorra antzemateko bai eta atzean ezkutatzen diren gorabeherak argitara ateratzeko. Benetako interpretazioa egin du.	Erregulartasunak antzeman, joera orokorrak sumatu egiten ditu, baina atzean dauden kausak argitara atera gabe. Analisia besterik ez du egiten, interpretazioan sakondu gabe.	Bakarrik begi bistakoa dena kontatzen du: koloreak/baloreak non kokatzen dira, etab., baina joerak aztertu gabe eta kausak identifikatu gabe. Deskribapen hutsa egin du: “koloreen” atzean dagoen errealitatea ez du argitara ateratzeko gaitasunik erakusten.
Betekizunak praktikan zehar	Prozesu guztian zehar eginbeharrak garaiz eta modu egokian bete dira.	Prozesuan zehar gorabeheraren bat agertu da, garaiz konpondu egin dena.	Ez diote inongo ardurarik eskaini aldez aurretik egin beharreko lanari.

Landu duzuen testua zerrenda honen arteko bat da. Hurrengo orrialdetan kasu bakoitzean nabarmendu ditut definitu behar diren 5 terminoak eta interpretatu behar diren 2 grafika/mapak.

1. Población, vacías y llenas
2. La urbanización del mundo
3. Diversificación de las migraciones
4. El envejecimiento del mundo
5. Ricos y pobres
6. Vivir y morir

Iturria: Durand, M.F. *et al.* (2008): *Atlas de la Globalización: comprender el espacio mundial contemporáneo*. Universitat de Valencia.

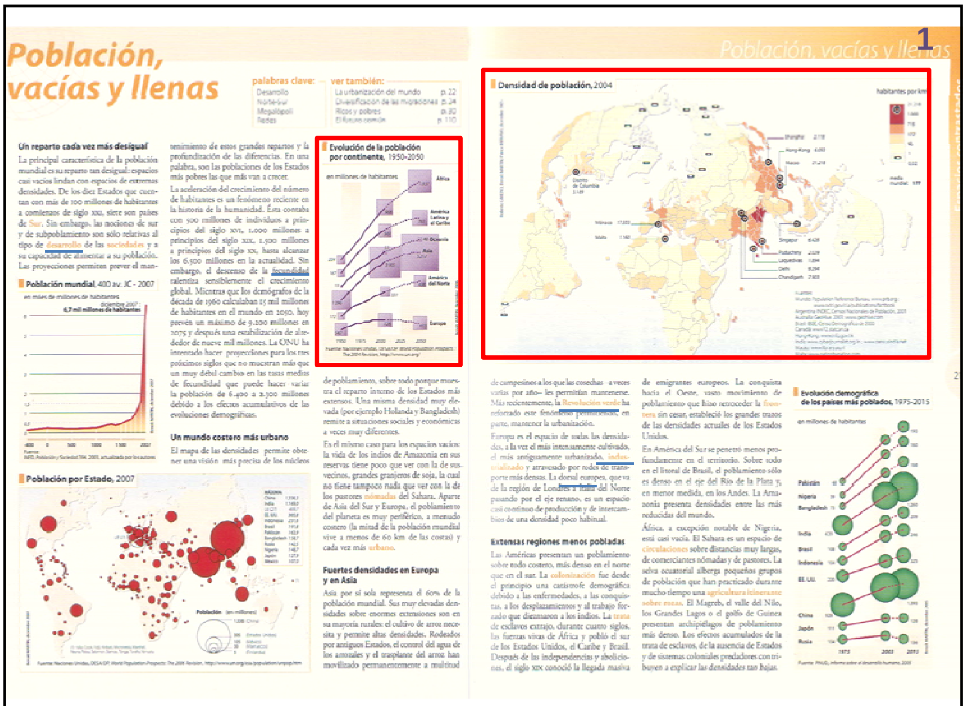

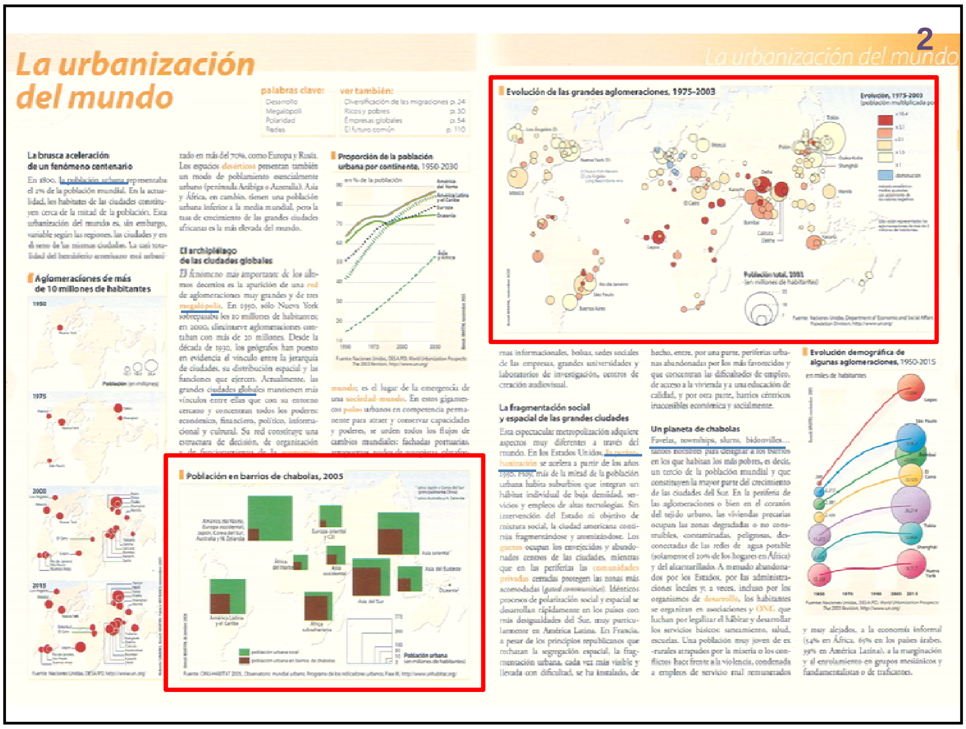
2
La urbanización del mundo
La urbanización del mundo
palabras clave:
ver también:
La brusca aceleración de un fenómeno centenario
Aglomeraciones de más de 10 millones de habitantes
El archipiélago de las ciudades globales
Proporción de la población urbana por continente, 1950-2030
Evolución de las grandes aglomeraciones, 1975-2003
Población en barrios de chabolas, 2005
La fragmentación social y espacial de las grandes ciudades
Un planeta de chabolas
Evolución demográfica de algunas aglomeraciones, 1950-2015

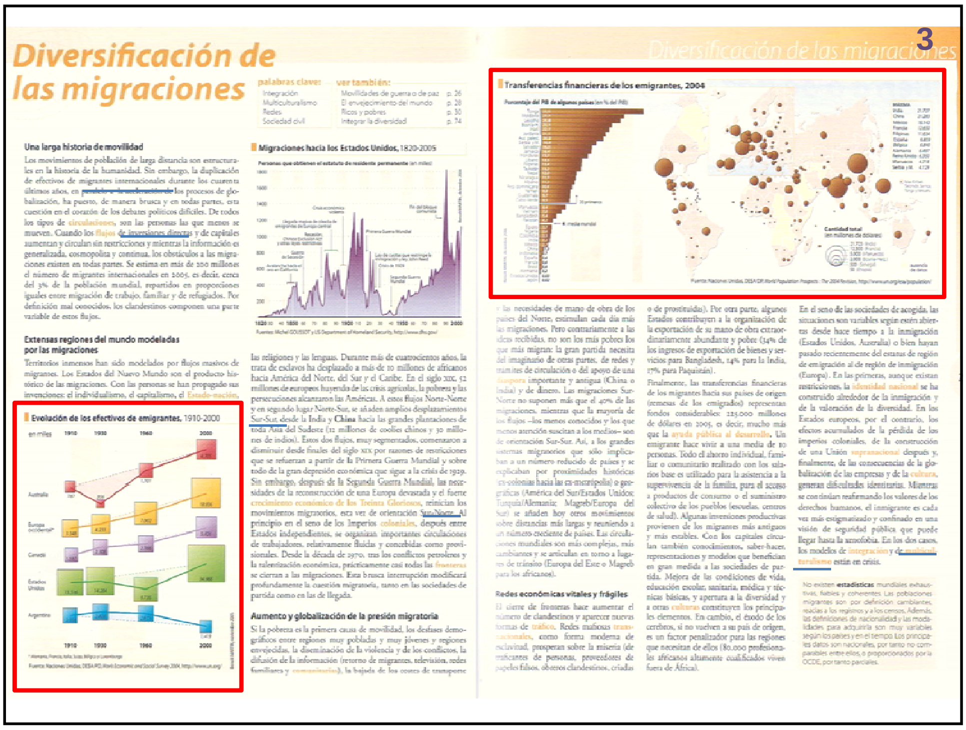
3
Diversificación de las migraciones
Diversificación de las migraciones
palabras clave:
ver también:
Una larga historia de movilidad
Migraciones hacia los Estados Unidos, 1820-2005
Transferencias financieras de los emigrantes, 2004
Extensas regiones del mundo modeladas por las migraciones
Evolución de los efectivos de emigrantes, 1910-2000
Redes económicas vitales y frágiles
Aumento y globalización de la presión migratoria

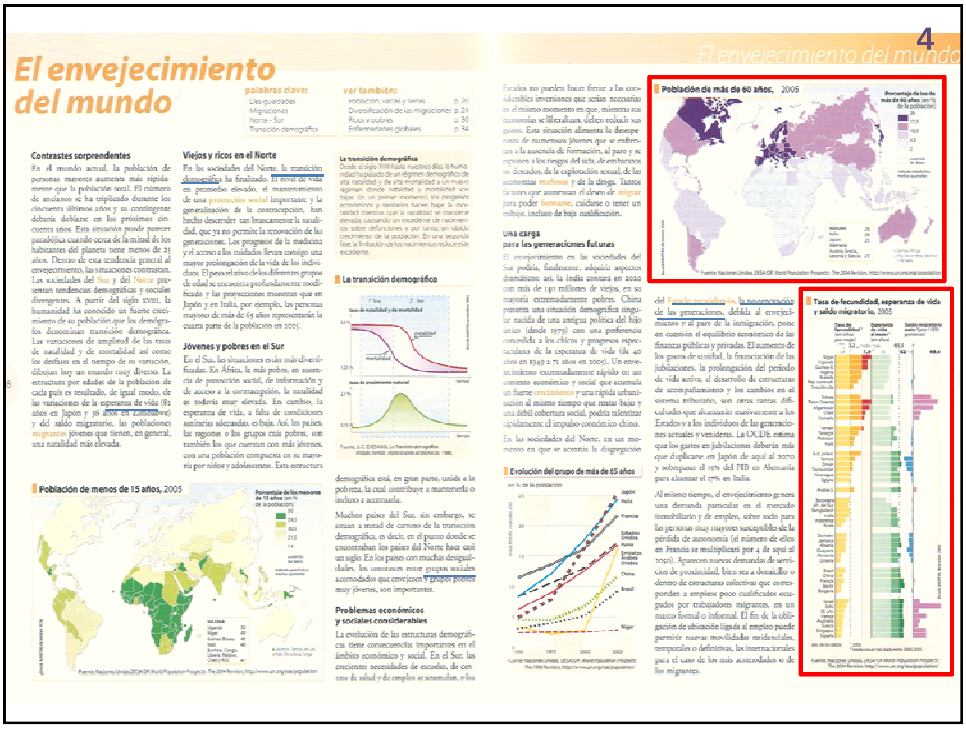
4
El envejecimiento del mundo
palabras clave:
Desigualdades
Migraciones
Norte - Sur
Transición demográfica
ver también:
Población, vacías y llenas p. 20
Diversificación de las migraciones p. 24
Ricos y pobres p. 30
Enfermedades globales p. 34
Contrastes sorprendentes
Viejos y ricos en el Norte
Jóvenes y pobres en el Sur
La transición demográfica
Población de menos de 15 años, 2005
Problemas económicos y sociales considerables
Una carga para las generaciones futuras
Evolución del grupo de más de 65 años
Población de más de 60 años, 2005
Tasa de fecundidad, esperanza de vida y saldo migratorio, 2005

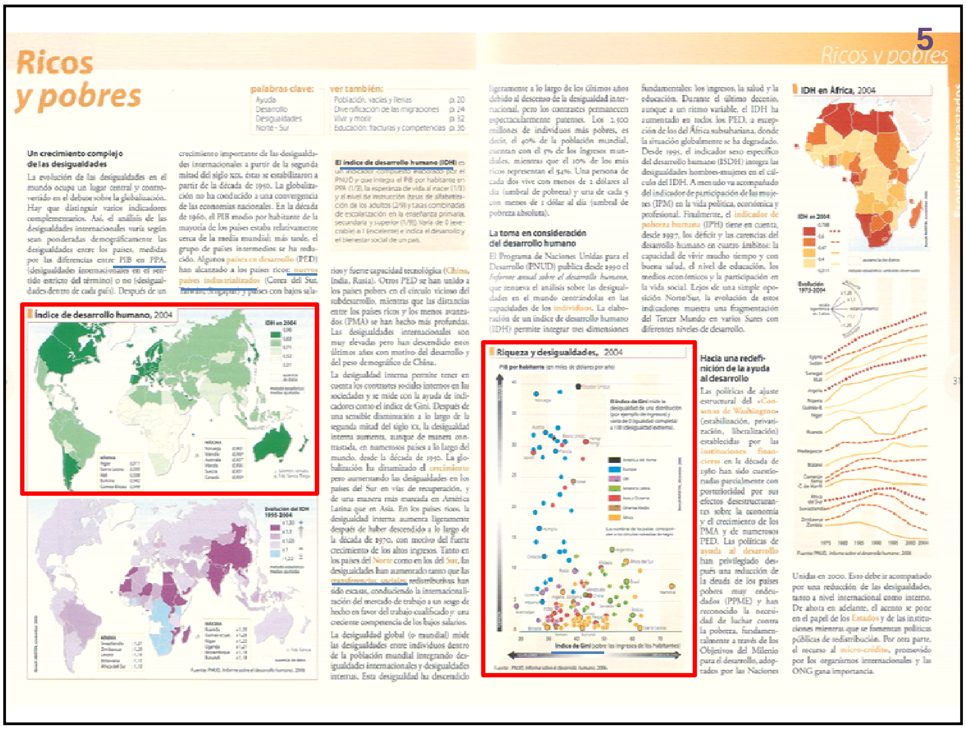
5
Ricos y pobres
palabras clave:
Ayuda
Desarrollo
Desigualdades
Norte - Sur
ver también:
Población, vacías y llenas p. 20
Diversificación de las migraciones p. 24
Vivir y morir p. 32
Educación: fracturas y competencias p. 36
Un crecimiento complejo de las desigualdades
El índice de desarrollo humano (IDH)
Índice de desarrollo humano, 2004
La toma en consideración del desarrollo humano
Riqueza y desigualdades, 2004
Hacia una redefinición de la ayuda al desarrollo
IDH en África, 2004

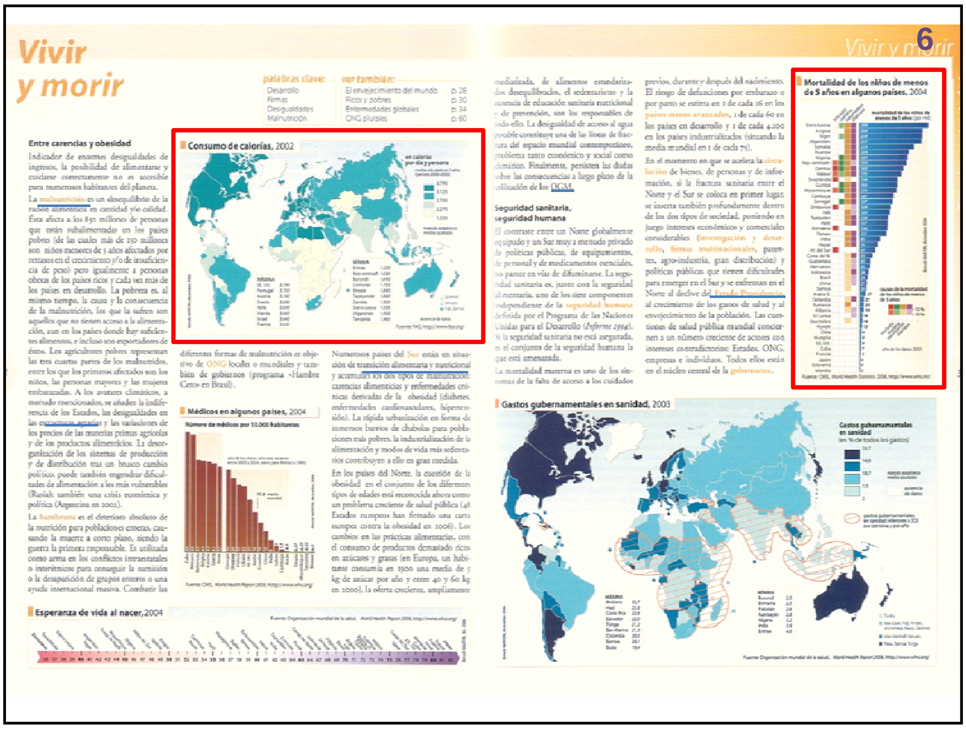
Vivir y morir
6
Entre carencias y obesidad
Consumo de calorías, 2002
Mortalidad de los niños de menos de 5 años en algunos países, 2004
Seguridad sanitaria, seguridad humana
Médicos en algunos países, 2004
Gastos gubernamentales en sanidad, 2003
Esperanza de vida al nacer, 2004